

Zaaknummer : 00593345
Ons Kenmerk : ODH-2021-00088832
Datum : 17 juni 2021

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 1 oktober 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft het renoveren van woningen aan de Bernhardstraat, Oranjestraat, Willem de Zwijgerstraat, Beatrixstraat, Marijkestraat, Margrietstraat en Irenestraat te Heienoord. De aanvraag betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen van de huismus en gierzwaluw. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 augustus 2021 tot en met 31 december 2023.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 10 te verbinden aan deze ontheffing;
- I. de aanvraag en de aanvullende stukken van 20 mei 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- II. dat deze ontheffing geldig is van de datum van dit besluit tot en met 31 december 2023.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
  - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
  - het ecologisch werkprotocol op te sturen;
  - het aanbrengen van de permanente voorzieningen uiterlijk een week voorafgaand aan het plaatsen schriftelijk te melden;
  - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
  - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het Activiteiten- en mitigatieplan. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
  - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
  - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
  - c de uit te voeren werkzaamheden;
  - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
  - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
  - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
  - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus en gierzwaluw.

---

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecoloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het rapport 'Activiteiten- en mitigatieplan Beatrixstraat, Bernhardstraat, Irenestraat, Margrietstraat en Oranjestraat te Heinenoord' van 16 september 2020 en de aanvullende stukken van 20 mei 2021.
- 6 Indien één of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
  - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen of uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
  - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 Het ongeschikt maken van de daken waar huismusnesten zijn aangetroffen en de daken welke geschikt zijn voor huismussen om onder te rusten dient verricht te worden buiten het broedseizoen van de huismus (van maart tot en met september) en buiten koude perioden gedefinieerd als perioden met gedurende 3 tot 5 dagen aanhoudende (nacht)vorst. Het ongeschikt maken van de bebouwing voor de huismus dient verricht te worden op een doelmatige wijze zoals beschreven in paragraaf 3.2 van het Activiteiten- en mitigatieplan en aanvullend informatie van 20 mei 2021 en onder begeleiding en na expliciete vrijgave van een ecologisch deskundige. Hiervan dient verslag te worden gedaan in een ecologisch logboek (zie vs. 2)
- 10 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen ten behoeve van de huismus en gierzwaluw moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen voor de huismus dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke nestkasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te bevinden.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 1 oktober 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renoveren van woningen aan de Bernhardstraat, Oranjestraat, Willem de Zwijgerstraat, Beatrixstraat, Marijkestraat, Margrietstraat en Irenestraat te Heinoord en wordt aangevraagd namens Stichting HW Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb, voor wat betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 augustus 2021 tot en met 31 december 2023.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Oriënterend onderzoek naar beschermd flora en fauna t.b.v. renovatie 53 woningen te Heijenoord, Blom Ecologie B.V., BE/2017/367/r, 18 december 2017;
- Huismus- en gierzwaluwonderzoek Bernhardstraat, Oranjestraat, Willem de Zwijgerstraat, Beatrixstraat, Marijkestraat, Margrietstraat en Irenestraat te Heinoord, BE/2017/397, 19 december 2018 ;
- Activiteiten- en mitigatieplan Beatrixstraat, Bernhardstraat, Irenestraat, Margrietstraat en Oranjestraat te Heinoord, Blom Ecologie B.V., BE/2019/212, versie 2, 16 september 2020.

Op 20 mei 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Aanvullende informatie Bernhardstraat e.o. te Heinoord, Blom Ecologie B.V., BE/2019/212/n, 20 mei 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 30 april 2021 verzocht om aanvullende gegevens. Op 21 mei 2020 is aanvullende informatie ontvangen

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 15 oktober 2020 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus en de gierzwaluw zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus en gierzwaluw te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3 van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Stichting HW Wonen is voornemens om woningen in woonblokken gelegen aan de Irenestraat 17 t/m 23, Marijkestraat 2 t/m 8, Beatrixlaan 44 t/m 54, Beatrixlaan 32 t/m 42, Oranjestraat 13 t/m 19, Oranjestraat 21 t/m 31, Oranjestraat 20 t/m 28, Margrietstraat 7 t/m 17, Bernhardstraat 1 t/m 7 en Bernhardstraat 2 t/m 18 te Heienoord te renoveren.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- aanbrengen/vervangen spouwmuurisolatie;
- plaatsen HR++ beglazing;
- dakisolatie aanbrengen;
- vervangen cv-ketel;
- plaatsen MV-installatie.

De renovatiewerkzaamheden staan gepland om te starten op 16 augustus 2021 en duren tot 15 april 2022. De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 augustus 2021 tot en met 31 december 2023. Gezien de mogelijke uitloop van de werkzaamheden is er aanleiding om een langere ontheffingsperiode aan te houden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2018 nader onderzoek plaatsgevonden naar de naar de functionaliteit van het plangebied voor beschermde soorten. Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Het onderzoek naar de gierzwaluw is uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus en de gierzwaluw in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Huisumus

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Er zijn twaalf nestplaatsen van de huismus vastgesteld in drie van de tien woonblokken binnen het plangebied. Deze woonblokken bevinden zich aan de Beatrixlaan 44 t/m 54, Margrietstraat 7 t/m 17, en de Bernhardstraat 2 t/m 18. De nesten zijn aangetroffen onder de dakpannen bij de dakgoot. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. Er zijn 24 nesten vastgesteld in acht van de tien woonblokken in het plangebied. Deze woonblokken bevinden zich aan de Irenestraat 17 t/m 23, Marijkestraat 2 t/m 8, Beatrixlaan 44 t/m 54, Beatrixlaan 42 t/m 42, Beatrixlaan 42 t/m 42, Oranjestraat 13 t/m 19, Oranjestraat 20 t/m 28 en Bernhardstraat 1 t/m 7. Alle nesten zijn aangetroffen onder overhangende kantpannen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus en gierzwaluw tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport 'Activiteiten- en mitigatieplan Beatrixstraat, Bernhardstraat, Irenestraat, Margrietstraat en Oranjestraat te Heinenoord' van 16 september 2020 en de aanvullende informatie die is verkregen op 20 mei 2021. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de huismus en gierzwaluw en het treffen van compenserende en mogelijk mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de huismus en gierzwaluw.

Staat van instandhouding

Huisumus

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan twaalf nesten van de huismus verloren. Na afronding van de renovatiewerkzaamheden wordt er óf geen vogelschroot toegepast óf wordt er vogelschroot aangebracht van de derde of vierde panlat. Hierdoor hebben de woonblokken na afloop van de werkzaamheden dakvlakken die een ruim aanbod aan rust- en nestplaatsen hebben. De woonblokken die als eerste gerenoveerd worden beschikken niet over huismusnesten. Doordat er gefaseerd gewerkt wordt zijn er te allen tijde voldoende uitwijkmogelijkheden voor de huismus. De huismussen kunnen naar deze daken uitwijken tijdens de werkzaamheden. Daarnaast kunnen de huismussen uitwijken naar de 127 gierzwaluwstenen welke aanwezig zijn aan de gevels van de woningen. De planning is om de alle woonblokken waar huismusnesten zijn aangetroffen voor de aanvang van het broedseizoen van de huismus weer beschikbaar te hebben. Er worden gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017).

De daken waar nesten zijn aangetroffen en de daken welke geschikt zijn voor huismussen om onder te rusten worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden onder ecologische begeleiding. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De periode en wijze van ongeschikt maken hebben wij opgenomen in voorschrift 9.

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Heinenoord. De twaalf aangetroffen nestplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een grotere populatie in de directe omgeving. Er zijn twintig nesten van de huismus waargenomen in de directe omgeving van het plangebied. Gelet op de reeds aanwezige alternatieve nestplaatsen, de maatregelen die nog genomen zullen worden en gezien de beperkte omvang van het effect, is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

Gierzwaluw

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan 24 nesten van de gierzwaluw verloren. In maart 2021 zijn 127 gierzwaluw neststenen van het type IB GZ 03 van Vivara Pro opgehangen aan de gevels van de woonblokken. Deze zijn op verschillende oriëntaties opgehangen, op voldoende hoogte en vrij van obstakels. Deze kasten zijn in het broedseizoen van 2021 beschikbaar voor de gierzwaluwen om aan te wennen, zonder dat de huidige nestplaatsen te belemmeren. Hiermee is er voldoende gewenningstijd geboden, waardoor de kans dat de gierzwaluwen de nestkasten ontdekken toeneemt. Na afronding van de renovatiewerkzaamheden én voorafgaand aan het broedseizoen van de gierzwaluwen worden de tijdelijke kasten op dezelfde plek ingebouwd als waar deze nu aan de gevels hangen. Met deze maatregelen worden er na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

De werkzaamheden worden volledig uitgevoerd wanneer de gierzwaluwen niet in Nederland aanwezig is. Zodoende worden de nestplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden niet ongeschikt gemaakt en is het uitgesloten dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017).

De gierzwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Heine Noord. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de gierzwaluw.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid'.

Vocht en schimmelproblemen

De huidige staat van de woningen is op veel punten ondermaats en het onderhoud is achterstallig. Dit zorgt ook voor vochtproblemen in de woningen. Door lekkages en slechte isolatie kan middels een hoge (lucht)vochtigheid schimmelvorming ontstaan. Vocht uit verwarmde lucht condenseert bij slecht geïsoleerd woningen op koude oppervlakken als ramen, kozijnen en buitenmuren. Deze vochtproblemen kunnen doorslaan naar andere delen van de constructie, bijvoorbeeld de kozijnen waardoor op termijn delen van de kozijnen los kunnen laten. Bewoners hebben vervolgens last van kou, tocht, vocht- en schimmelproblemen. Meerdere woningen hebben last van overmatige schimmelvorming. Vocht in de woning geeft een verhoogd risico op het ontstaan van astma, verergering van astma, luchtwegklachten en luchtweginfecties. Door de geplande werkzaamheden worden deze problemen opgelost en verbetert het binnenklimaat. Dit heeft een positief effect op de gezondheid van de bewoners. De situatie zal er in de toekomst beter op worden, door het aanbieden van alternatieve voorzieningen. De beoogde renovatie zal derhalve leiden tot een afname van gezondheidsklachten en tot een verbetering van de levenskwaliteit van de bewoners.

Hitteproblemen

Warmere zomers, met meer hittegolven, leiden tot meer ziekte en voortijdige sterfte onder kwetsbare groepen. Hittestress is een situatie waarin mensen last krijgen van de hitte en de kans op gezondheidsproblemen toeneemt. De gemiddelde temperatuur is in de afgelopen eeuw gestegen en zal volgens klimaatscenario's van onder andere het KNMI blijven stijgen.

Niet of slecht geïsoleerde woningen warmen snel op tijdens zomerse omstandigheden. Met name in ruimtes ter hoogte van niet geïsoleerde daken en ramen kunnen de temperaturen hoog oplopen als gevolg van warm zomerweer.

Het beoogde groot onderhoud van de woningen in het plangebied, en meer specifiek de dakisolatie, zal leiden tot een stabiel binnenklimaat waarbij hoge temperaturen voorkomen worden. Een stabiel en koeler binnenklimaat vermindert de gezondheidseffecten van warme weersomstandigheden voor bewoners. De beoogde werkzaamheden hebben derhalve een positief effect op de volksgezondheid.

Terugdringen CO2 uitstoot

Slecht geïsoleerde woningen zorgen verder voor een groot aandeel in de CO2-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. Het huidige energielabel van de locatie ligt tussen label D en F. HW Wonen heeft de ambitie om alle woningen die in het bezit zijn op te waarderen naar gemiddeld energielabel B per 2024. Het isoleren van de woningen in het plangebied draagt hieraan bij.

Het terugdringen van de CO2-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van volksgezondheid, veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee eveneens een positief effect op de volksgezondheid.

Op grond van het bovenstaande achten wij het belang "Volksgezondheid of openbare veiligheid" voldoende onderbouwd om de negatieve effecten op de in het plangebied aanwezige gierzwaluwen en huismussen te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden, aangezien het gaat om renovatie van de bestaande woonblokken, vanwege de lage isolatiewaarde van de woningen. Middels renovatiewerkzaamheden dient energielabel B of hoger behaald te worden. Dit kan alleen bewerkstelligd worden door isolatie van het dak en de spouwmuur. Er is overwogen om de woningen van binnenuit te isoleren om zodoende de nesten te sparen. Bij uitvoering van alternatieve methoden, zoals het isoleren van binnenuit, worden de beoogde energiedoelen niet behaald. Daarnaast leidt het renoveren van binnenuit tot overlast van de bewoners en gaat woonoppervlakte verloren. Ook bij sloop en vervolgens nieuwbouw zouden de nesten verloren gaan. Door het treffen van maatregelen en het uitvoeren van de werkzaamheden buiten de kwetsbare broedperiode, worden de huismussen en gierzwaluw zoveel mogelijk ontzien.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus en gierzwaluw zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Hoeksche Waard bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb worden verleend.